

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/59/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122203650
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122203650.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v spore žalobkyne: T. O., B.. XX.X.XXXX, X. G. XXX/X, XXX XX L. B. P., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: 365.bank, a.s., Dvořákovo nábřežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábřežie 4, 811 02 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie 600,- eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 100,- eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa svojou žalobou doručenu súdu dňa 13.04.2022 domáhala voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 600,- eur.

1.1 Svoju žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 10Csp/133/2019 o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľa úspešná. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 19.02.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 14.05.2020, bola úspešná v uplatňovanom nároku. Súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o úvere č. 9275320786 zo dňa 15.02.2013, v Obchodných podmienkach v článku 7. Splácanie úveru, započítavanie pohľadávok a zabezpečenie bod 7.3., v znení: „Platby od dlžníka sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: na poplatky podľa sadzobníka poplatkov, úrok z omeškania, úrok z úveru, splátka istiny úveru.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol:

- odôvodnenie 22.: „Ako druhým žalobným petitom sa súd zaoberal návrhom žalobkyne, aby súd vyhlásil zmluvnú podmienku uvedenú v článku 7, 7.3 Obchodných podmienok za neprijateľnú.“

- odôvodnenie 23.: „Podľa článku 7 bod 7.3 Obchodných podmienok pre úver - pôžička na bývanie, platby o dlžníka sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bol platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: na poplatky podľa sadzobníka poplatkov, úrok z omeškania, úrok z úveru, splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok banky voči dlžníkovi sa platby dlžníka započítavajú najskôr na pohľadávku banky skôr splatnú podľa uvedeného poradia. Ak je dlžník majiteľom účtu, príp. spoludisponentom účtu vedeného bankou, podpisom návrhu udeľuje výslovný a neodvolateľný súhlas s inkasom peňažných prostriedkov t tohto účtu na účely splácania svojich peňažných záväzkov zo ZoÚ. Banka je oprávnená započítať svoje splatné i nesplatné pohľadávky voči dlžníkovi bez ohľadu na právny titul ich vzniku proti akýmkoľvek pohľadávkam dlžníka voči banke.

Banka je z tohto dôvodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek príkaz dlžníka vo vzťahu k týmto prostriedkom, či inak neumožniť dlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek účte dlžníka, na čo ju dlžník týmto splnomocňuje.“

- odôvodnenie 24.: „Súd sa s právnou argumentáciou žalobkyne v tejto časti v celom rozsahu stotožňuje, pričom poukazuje na právny názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove spisová značka 20Co/144/2014 zo dňa 28. apríla 2015, v ktorom odvolací súd uviedol nasledujúce: Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, Občiansky zákonník dáva spotrebiteľovi dispozíciu, aby plnil dlh aj predčasne a veriteľ má povinnosť čiastočné plnenie prijať. Preskúmaná zmluvná podmienka tento zámer spotrebiteľa, a to plniť dlh sťažuje, ide zároveň o podstatné zhoršenie pozície spotrebiteľa. Z ekonomického hľadiska je zásadný rozdiel, ak sa predčasne splatí istina alebo príslušenstvo. Pri znížení istiny úveru sa znižuje aj základ pre ďalšie úročenie, a preto sa odvolací súd stotožňuje s prvostupňovým súdom, že pri preskúmanej podmienke ide o podstatný odklon od zákonnej normy v neprospech spotrebiteľa, a to je dôvod k záveru o neprijateľnosti klauzuly. Sporná zmluvná podmienka je v rozpore s § 54 ods. 1 v spojení s § 33 Občianskeho zákonníka.“

- odôvodnenie 26.: „Podľa názoru súdu, ak zmluva umožňuje ľubovôľu dodávateľa v tak závažnej otázke akou je rozhodovanie o účele platby, a teda svojvoľné rozhodovanie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky nerešpektujúc pritom určenie účelu platby zo strany spotrebiteľa, je zmluva v tejto časti hrubo nevyvážená. Ustanovenia zmluvy vedúce k opísanému stavu je v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ nie je spotrebiteľom osobitne vyjednané, ale je v rámci kontraktácie nadiktované v režime tzv. štandardnej typovej zmluvy, ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá v zmysle zákona je absolútne neplatná. Dodávateľ finančnej služby oproti neznámemu spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou mal a musel vedieť, že nemá používať neprijateľné zmluvné podmienky a má poznať aj dôsledky ich používania. Žalobca musí počítat s tým, že nárokom majúcich svoj základ v nekalej podmienke a jej použití súd nemôže poskytnúť právnu ochranu (rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co/39/2011 - 86 zo dňa 20. septembra 2011).“

- odôvodnenie 27.: „Z vyššie uvedeného dôvodu tak súd žalobe žalobkyne v časti o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v celom rozsahu vyhovel.“

Ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie (ďalej aj len „PFZ“) za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. Keďže je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, došlo k splneniu hypotézy § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z., primerané finančné zadostučinenie požaduje vo výške 600,- eur, pričom nárok tak ako ho požaduje, zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný používal v zmluve neprijateľnú zmluvnú podmienku.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a navrhol ju zamietnuť.

2.1 Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že finančné zadostučinenie nie je koncipované ako sankcia veriteľovi, ale ako náprava pre dlžníka. Ustanovenie § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. nemožno vykladať tak, že právo na primerané finančné zadostučinenie má každý spotrebiteľ, ktorý vytkne a to úspešne, napr. nejakú vadu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Poskytnutím finančného zadostučinenia má byť kompenzovaná istá ujma, ktorá spotrebiteľovi v dôsledku porušenia práv priznaných mu právnymi predpismi dodávateľom vznikla. Žalovanému nebolo jasné z čoho vychádzala žalobkyňa pri určení výšky finančného zadostučinenia a prečo žiada od žalovaného sumu 600,- eur. Žalobkyňa výšku finančného zadostučinenia žiadnym spôsobom neodôvodnila a ani v tomto smere nepredložila a nenavrhol žiaden dôkaz. Nárok na primerané finančné zadostučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu.

3. Žalobkyňa v replike uviedla, že z dikcie ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a odôvodnenia dovolacieho súdu v uznesení, sp.zn. 6Cdo/127/2017, zo dňa 30.01.2019 je zrejmé, že zákonodarca vôbec nestanovil podmienka vzniku, resp. preukazovania akejkoľvek ujmy. Porušením primárnej povinnosti zo strany žalovanej došlo k vzniku sekundárneho zákonného následku v podobe určenia

neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Následné uplatnenie primeraného finančného zadostučinenia na súde je len následkom vyplývajúcim z bezdôvodného ohrozenia práv spotrebiteľa spôsobilého privodiť mu ujmu. Pripustením argumentácie žalovaného o nedôvodnosti PFZ by bola popretá samotná podstata a zmysel tohto inštitútu v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý má mať sankčný a odradzujúci charakter, keďže zo strany žalovaného dochádza na finančnom trhu k dlhodobému a opakujúcemu sa porušovaniu práv spotrebiteľov. Žalovaný v základnom konaní neprejavil žiadnu sebareflexiu, ale súdne konanie sa snažil využiť vo svoj prospech, avšak výsledok základného konania dokazuje, že táto argumentácia nemala oporu v hmotnom práve, hoci už má skúsenosti a vedomosti z iných rovnakých súdnych konaní o nesprávnosti svojej obrany, v ktorých už bol so svojimi právnymi názormi neúspešný. Práve postupom, keď žalovaný nenáležitými prostriedkami procesnej obrany popieral jej nárok, jej stresové situácie a psychické vypätie len stupňovala. Pri analogickom použití terminológie trestného práva by sa mali pri úvahách o výške PFZ zohľadňovať v neprospech dodávateľov ich postupy voči spotrebiteľom, špeciálnu recidívu dodávateľov a pri opakovaní porušení spotrebiteľského práva PFZ zvyšovať a nie znižovať. Primeranosť sumy 600,- eur je vzhľadom najmä na postoj žalovaného, množstvo a intenzitu porušení spotrebiteľských noriem evidentne daná. Pri nepeňažných nárokoch (NZP), z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. Zároveň dodala, že uplatňovaním jej legitímneho nároku v súdnom konaní bol narušený nielen jej bežný život.

4. Súd vykonal dokazovanie listinami (rozsudok Okresného súdu Prešov, č.k. 10Csp/133/2019-55), ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

4.1 Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 19.02.2020, č.k. 10Csp/133/2019-55, vo výroku I. žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol. Vo výroku III. cit. rozsudku súd určil, že zmluvná podmienka uvedená zmluvná podmienka uvedená v zmluve o úvere č. 9275320786 zo dňa 15.02.2013, v Obchodných podmienkach v článku 7. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie bod 7.3., v znení: „Platby od dlžníka sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: na poplatky podľa sadzovníka poplatkov, úrok z omeškania, úrok z úveru, splátka istiny úveru.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Nebolo sporné, že cit. rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.05.2020.

5. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

6. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

7. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 09.06.2013, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

8. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10.6.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zák. č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

10. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu uvedený nárok je teda daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované zákonné ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 6Cdo/389/2015, zo dňa 14.09.2016, v ktorom tento súd uviedol, že v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

11. V prejednávanej veci je zrejmé, že žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie svojich práv ustanovených osobitným predpisom v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 10Csp/133/2019, v dôsledku čoho bola vyhlásená zmluvná podmienka týkajúca sa predmetného úveru za neprijateľnú. Súd má teda za to, že pokiaľ bola žalobkyňa úspešná v predchádzajúcom spore pri uplatnení porušenia jej práv ako spotrebiteľa, základ nároku je daný.

12. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určení súd vychádzal z toho, že finančné zadosťučinenie má sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Finančné zadosťučinenie je potrebné nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu spotrebiteľovi a tiež ako odmenu pre žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý privodil vyhlásenie rozsudku, ktorým sa sledujú rovnaké účinky ako opatrenia orgánov dohľadu, ktorých sankcie by boli neporovnateľne prísnejšie. Na druhej strane však PFZ nemôže predstavovať neprimerané obohacovanie spotrebiteľov. Pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné tiež prihliadať na okolnosti prípadu, konkrétne zo závažnosti porušenia práva či povinnosti voči spotrebiteľovi, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán protiprávnemu konaniu. Súd pri svojom rozhodovaní vzal zreteľ na to, že na strane žalobkyne vznikla ujma v podobe zmenšenia jej majetku, keďže úver preplatila, a to aj v dôsledku aplikácie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Jej nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia bol zamietnutý len z dôvodu jeho premlčania.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené súdom vymedzené kritéria má súd za to, že suma vo výške 100,-eur splní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia (keďže morálnym zadosťučinením bol aj rozsudok, č.k. 10Csp/133/2019-55, a je ním aj odôvodnenie tohto rozsudku) a teda, že bude mať dostatočný satisfakčný charakter pre žalobcu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie, a zároveň bude odmenou pre žalobkyňu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobila, ale napriek nepochybné svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii, akú si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustila do sporu s ním. V prevyšujúcej časti súd preto žalobu o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia zamietol.

14. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške (porovnaj I. ÚS 56/2017). Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinná strana dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená strana môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.